

1.

Lag om klientavgifter inom den småbarnspedagogiska verksamheten

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om den klientavgift som tas ut för kommunal småbarnspedagogisk verksamhet som ordnas på daghem och i familjedagvård. För annan småbarnspedagogisk verksamhet som kommunen ordnar eller för småbarnspedagogisk verksamhet som kommunen tillfälligt tillhandahåller kan det tas ut en klientavgift som kommunen bestämmer. Bestämmelser om avgiftsfri förskoleundervisning finns i lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *serviceanvändare* ett barn inom den småbarnspedagogiska verksamheten samt vid sidan av barnet föräldrar eller andra vårdnadshavare som lever i gemensamt hushåll med barnet,
- 2) *familj* personer som lever i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden samt deras minderåriga barn som bor i samma hushåll,
- 3) *kommunal småbarnspedagogisk verksamhet* småbarnspedagogisk verksamhet som ordnas i enlighet med 10 § i lagen om småbarnspedagogik (36/1973),
- 4) *verksamhetsår* en tidsperiod som börjar vid ingången av augusti varje år och slutar vid utgången av juli följande år,
- 5) *småbarnspedagogisk verksamhet på heltid* småbarnspedagogisk verksamhet som omfattar minst 35 timmar per vecka,
- 6) *småbarnspedagogisk verksamhet på deltid* småbarnspedagogisk verksamhet som omfattar mindre än 35 timmar per vecka.

3 §

Högsta avgift

Utöver vad som följer av 5–8 §, får den klientavgift som tas ut för småbarnspedagogisk verksamhet vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen. Avgiften får tas ut enligt familjens betalningsförmåga.

4 §

Månadsavgift och uttagande av den

För sådan småbarnspedagogisk verksamhet som ordnas i form av daghemsvård eller familjedagvård och som avses i lagen om småbarnspedagogik kan det bestämmas en månadsavgift. Avgiften kan

tas ut för högst elva kalendermånader under verksamhetsåret. Om ett barn deltar i den småbarnspedagogiska verksamheten alla månader under ett verksamhetsår och barnet under verksamhetsåret är borta från den småbarnspedagogiska verksamheten av någon annan orsak än sjukdom högst tre fjärdedelar av det antal dagar av småbarnspedagogisk verksamhet per månad som ligger till grund för månadsavgiften, kan avgiften dock tas ut för 12 månader. Vid beräkningen av antalet frånvarodagar beaktas frånvaro som uppgetts på förhand.

Närmare bestämmelser om uttagande av avgift för frånvaro finns i 9 §.

Om den småbarnspedagogiska verksamheten för ett barn börjar eller upphör mitt under en kalendermånad, bestäms en lägre avgift än månadsavgiften enligt antalet dagar av småbarnspedagogisk verksamhet.

5 §

Månadsavgift för småbarnspedagogisk verksamhet på heltid

Månadsavgiften för småbarnspedagogisk verksamhet på heltid får uppgå till högst det enligt avgiftsprocenten angivna beloppet av de månadsinkomster som överskrider den lägsta inkomstgränsen. Denna avgiftsprocent bestäms enligt familjens storlek. Kommunen kan dock bestämma den högsta avgiften enligt 7 §, om sökanden inte meddelar familjens inkomster.

Avgiftsprocenterna och inkomstgränserna är följande:

Familjens storlek, personer	Inkomstgräns, euro/månad	Högsta avgiftsprocent
2	1 915	11,5
3	1 915	10,0
4	2 088	8,8
5	2 326	8,8
6	2 363	8,8

Om familjen består av fler än sex personer, ska den inkomstgräns som ligger till grund för avgiften höjas med 138 euro för varje följande minderårigt barn i familjen.

6 §

Månadsavgift för småbarnspedagogisk verksamhet på deltid

Om ett barn deltar i den småbarnspedagogiska verksamheten högst 20 timmar per vecka, får månadsavgiften uppgå till högst 60 procent av den avgift för småbarnspedagogisk verksamhet på heltid som bestäms enligt 5 §. Om ett barn deltar i den småbarnspedagogiska verksamheten minst 35 timmar per vecka, kan avgiften för småbarnspedagogisk verksamhet på heltid tas ut som månadsavgift. Om ett barn deltar i den småbarnspedagogiska verksamheten mer än 20 timmar men mindre än 35 timmar per vecka, ska kommunen ta ut en avgift i relation till vårdtiden. Även avgiftsfri förskoleundervisning enligt lagen om grundläggande utbildning ska beaktas som en faktor som sänker avgiften för den småbarnspedagogiska verksamheten.

7 §

Högsta och lägsta avgift som tas ut för småbarnspedagogisk verksamhet

Klientavgiften för småbarnspedagogisk verksamhet på heltid kan uppgå till högst 354 euro per månad för det första barnet. En avgift som är lägre än 27 euro per barn tas inte ut.

8 §

Bestämmande av klientavgifter för syskon

Om fler än ett barn i samma familj deltar i kommunal småbarnspedagogisk verksamhet, kan klientavgiften för det yngsta barnet i den småbarnspedagogiska verksamheten bestämmas enligt 5 §. För nästa barn i ålderordningen i den småbarnspedagogiska verksamheten kan en avgift bestämmas som är högst 90 procent av avgiften för det yngsta barnet. För varje följande barn ska avgiften vara högst 20 procent av avgiften för det yngsta barnet. Avgiften för familjens andra barn eller fler barn i familjen ska bestämmas utifrån den kalkylerade avgiften för småbarnspedagogisk verksamhet på heltid för det yngsta barnet.

9 §

Uttagande av klientavgift för frånvarotid

Den månatliga klientavgiften enligt denna lag tas också ut för den tid ett barn är tillfälligt frånvarande.

Om ett barn på grund av sin sjukdom är borta från den småbarnspedagogiska verksamheten en längre tid än tio dagar under en kalendermånad, tas med avvikelse från 1 mom. i avgift ut hälften av den månadsavgift som anges i denna lag. När frånvaro som beror på sjukdom pågår en hel kalendermånad tas ingen avgift ut. Avgift får inte heller tas ut för de dagar då barnet är borta från den småbarnspedagogiska verksamheten på det sätt som avses i 1 a § 4 mom. i lagen om småbarnspedagogik under de avsnitt av faderskapspenningperioden som avses i 9 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004). Om barnet av någon annan orsak är borta från den småbarnspedagogiska verksamheten hela kalendermånaden, tas i avgift ut hälften av månadsavgiften.

10 §

Klientavgift som tas ut för en plats inom den småbarnspedagogiska verksamheten som inte annullerats

Om inte ett barns föräldrar eller andra vårdnadshavare tar emot en plats som sökts för och beviljats barnet inom den småbarnspedagogiska verksamheten och om inte platsen har annullerats förrän den småbarnspedagogiska verksamheten på basis av kommunens beslut börjar, kan hos barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare tas ut hälften av den månadsavgift som bestäms enligt denna lag.

11 §

Inkomster som ligger till grund för avgiften för den småbarnspedagogiska verksamheten

Vid beslut om den avgift som ska bestämmas för den småbarnspedagogiska verksamheten ska som inkomster beaktas barnets, dess förälders eller någon annan vårdnadshavares samt en med föräldern eller vårdnadshavaren i gemensamt hushåll i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållanden levande persons skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster samt skattefria inkomster. Om de

månatliga inkomsterna varierar, beaktas som månadsinkomst den genomsnittliga månadsinkomsten under det föregående året. Som skattepliktiga inkomster beaktas också motsvarande skattepliktiga inkomster som har fastställts vid den senast verkställda beskattningen, höjda med de procenttal som skattestyrelsen årligen fastställer i sina beslut om beräkningsgrunderna för förskottsuppbörden.

Som inkomst av skog beaktas den enligt 7 § 3 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog per hektar multiplicerad med arealen skogsmark. Från detta belopp dras 10 procent och räntorna från skogsbruket av. Inkomsten av skog ska dessutom nedsättas på yrkande av serviceanvändaren, om nettopenningvärdet av den lägenhetsbestämda årliga avverkningsmöjligheten enligt skogsvårdsföreningens eller skogscentralens utlåtande är minst 10 procent lägre än inkomsten av skog. Nedsättningen motsvarar skillnaden mellan inkomsten av skog och nettopenningvärdet av den möjliga avverkningen.

Som inkomster ska inte beaktas barnbidrag, förmåner enligt lagen om handikappförmåner (570/2007), barnförhöjning enligt folkpensionslagen (568/2007), bostadsbidrag, sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring, militärunderstöd, fronttillägg, studiepenning, vuxenutbildningsstöd, studiestödets bostadstillägg, sysselsättningspenning och reseersättning som betalas som utkomststöd, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), kostnadsersättning enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012), stipendier som betalas på grund av studier och andra motsvarande understöd, ersättningar för kostnaderna för familjevård och stöd för hemvård av barn.

Som avdrag från inkomsterna ska beaktas betalda underhållsbidrag och andra motsvarande kostnader som orsakas av de faktiska familjeförhållandena samt förmån som ska betalas i pengar och som i samband med överlåtelse av en fastighet har förbehållits för viss tid eller livstid (sytning).

Avgiften för den småbarnspedagogiska verksamheten bestäms i motsvarighet till situationen vid betalningstidpunkten enligt antingen konstaterbara eller uppskattade inkomster.

12 §

Bestämmande av avgift tills vidare och justering av avgift

Avgifter enligt denna lag bestäms tills vidare. Avgiften ska dock justeras när

- 1) familjens betalningsförmåga har förändrats väsentligt,
- 2) det är uppenbart att de förhållanden för familjen som ska beaktas när avgiften bestäms har förändrats,
- 3) den tid ett barn deltar i den småbarnspedagogiska verksamheten ändras, eller
- 4) avgiften visar sig vara felaktig.

Om beslutet om bestämmande av avgift uppenbart har byggts på felaktiga uppgifter som barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare har lämnat, kan avgiften rättas retroaktivt för högst ett år.

13 §

Efterskänkning och nedsättning av avgift

En avgift som bestämts för den småbarnspedagogiska verksamheten ska efterskänkas eller nedsättas till den del förutsättningarna för serviceanvändaren eller familjen att försörja sig eller fullgörandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut.

14 §

Köpta tjänster och servicesedel

Om en kommun eller samkommun ordnar service som köpta tjänster på det sätt som avses i 10 § 1 mom. 4 punkten i lagen om småbarnspedagogik, ska för den småbarnspedagogiska verksamheten tas ut samma klientavgifter som när motsvarande småbarnspedagogiska verksamhet ordnas av kommunen eller samkommunen.

Om småbarnspedagogisk verksamhet ordnas med hjälp av servicesedel på det sätt som avses i 10 § 1 mom. 5 punkten i den lag som nämns i 1 mom., får kommunen inte ta ut klientavgift för den småbarnspedagogiska verksamheten. Vid bestämmandet av värdet av servicesedeln ska 7 och 8 § i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009) beaktas.

15 §

Avgift som tas ut hos den som inte är bosatt i Finland

Hos den som inte är bosatt i Finland kan det tas ut en klientavgift som högst motsvarar kostnaderna för produktionen av servicen, om inte något annat följer av ett internationellt avtal som binder Finland.

16 §

Indexbindning av avgifter och inkomstgränser

Inkomstgränserna i euro enligt 5 § 2 mom. och beloppet enligt 5 § 3 mom. justeras i enlighet med förändringen i det allmänna inkomstnivåindexet. De belopp som avses i 7 § justeras i enlighet med förändringen i prisindexet för undervisningsverksamheten inom den kommunala ekonomin, vilket utgör en del av prisindexet för de offentliga utgifterna.

I beräkningarna används det index som 2010 angavs med indextalet 100. Indexförändringen bildas av kvoten av indextalet för året före justeringsåret och indextalet för året två år tidigare än det året. Det indexjusterade beloppet ska avrundas till närmaste euro.

Justeringsarna görs vartannat år. De indexjusterade beloppen träder i kraft den 1 augusti året efter justeringsåret.

Undervisnings- och kulturministeriet publicerar de indexjusterade beloppen i Finlands författningssamling i november justeringsåret.

17 §

Myndigheternas rätt att få upplysningar

Statliga och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsstiftelser och andra pensionsanstalter, försäkringsanstalter, penninginstitut, arbetsgivare, arbetslöshetskassor samt sammanslutningar eller verksamhetsenheter som bedriver vårdverksamhet eller hälso- och sjukvårdsverksamhet är skyldiga att på begäran av de myndigheter som sköter uppgifter inom den småbarnspedagogiska verksamheten avgiftsfritt och

oberoende av sekretessbestämmelserna lämna alla uppgifter och utredningar om klientens ekonomiska ställning som de förfogar över och som behövs för att klientavgiften ska kunna bestämmas, om den kommun eller samkommun som bestämmer avgiften inte av klienten eller hans eller hennes lagliga företrädare har fått tillräckliga och tillförlitliga uppgifter för bestämmande av avgiften.

18 §

Dröjsmålsränta

Om den avgift som bestämts för servicen inte har betalats på förfallodagen, får en årlig dröjsmålsränta tas ut högst enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) räknat från förfallodagen.

Förfallodagen för betalningen av en dröjsmålsränta får infalla tidigast två veckor efter det att den service för vilken avgiften bestämts har erhållits.

19 §

Utsökning av avgift

Avgifter enligt denna lag och för dem föreskrivna dröjsmålsräntor är direkt utsökbara på det sätt som anges i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

20 §

Ändringssökande

Ändring i ett avgiftsbeslut av en tjänsteinnehavare får inte sökas genom besvär.

Om den betalningsskyldige är missnöjd med ett beslut som avses i 1 mom. har han eller hon, om beslutet gäller avgift för småbarnspedagogisk verksamhet, rätt att få beslutet behandlat av det organ som avses i 11 d § i lagen om småbarnspedagogik.

Omprövning av ett beslut ska begäras skriftligen inom 30 dagar från det att den betalningsskyldige har fått del av beslutet. Till beslutet ska fogas anvisningar om hur det kan föras till behandling i organet.

Ändring i ett organs avgiftsbeslut enligt 2 mom. får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen inom 30 dagar efter delgåendet, på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besväret får inom denna tid också lämnas in till det organ som fattat beslutet, som ska lämna det till förvaltningsdomstolen tillsammans med sitt eget utlåtande. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

21 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 20 .

22 §

Övergångsbestämmelser

Kommunen kan tillämpa de klientavgifter som bestäms enligt 7 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården till utgången av 2016. Om den klientavgift som tagits ut hos en klient är mindre enligt denna lag än den klientavgift som tagits ut enligt 7 a § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården, ska klienten få tillbaka avgiften till den del den betalats till ett för stort belopp.

De belopp som avses i 5 § 2 och 3 mom. samt 7 § i denna lag justeras i enlighet med 16 § första gången vid utgången av 2017 och de träder i kraft den 1 augusti 2018.

Uppmanas